

- Анотације југословенских стандарда
- Анотације техничких прописа
- Позив за предлагање стручњака за чланове комисија за стандарде
- Предлози за преиспитивање југословенских стандарда
- Објављени југословенски стандарди
- Објављени технички прописи
- Актуелности

JUS информације излазе једанпут месечно.

Издаје и штампа: **Завод за стандардизацију**, Београд

---

## АНОТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

*Комисије за стандарде, као стручна радна тела, припремиле су следеће нацрте југословенских стандарда:*

### ГРУПА ЗА РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈУ

#### А. Из области бакра и легура бакра

JUS EN 12452      Бакар и легуре бакра – Ваљане, оребрене, бешавне цеви за измењиваче топлоте

**Апстракт:** Овим стандардом утврђују се хемијски састав, захтеви у погледу особина и толеранција мера и облика за ваљане оребрене бешавне цеви од бакра и легура бакра за измењиваче топлоте које се испоручују у опсегу мера од 6 mm до највише 35 mm спољашњег пречника и дебљине зида дела без ребара од 1 mm до највише 3 mm, са висином ребара од највише 1,5 mm.

JUS EN 13601      Бакар и легуре бакра – Ваљана бакарна жица, шипка и жица за општу примену у електротехници

**Апстракт:** Овим стандардом утврђују се састав, захтеви за особине, укључујући електричне особине, толеранције мера и облика за ваљану бакарну жицу, шипку и жицу за општу примену у електротехници. Такође се утврђују и поступци узимања узорака, методе испитивања ради верификације усаглашености са захтевима овог стандарда и захтевима испоруке.

### ГРУПА ЗА МАШИНСТВО

#### А. Из области индустријских и даљинских цеговода

JUS EN 13480-1      Индустријски метални цеговоди – Део 1: Општи захтеви

**Апстракт:** Овај стандард утврђује опште захтеве за системе индустријских цеговода и ослонаца, укључујући безбедносне системе, који су израђени од металних материјала (али са почетним ограничењем на челике) ради обезбеђења безбедног рада. Стандард се примењује на надземне, у канал положене и укопане металне цеговоде, без обзира на притисак. Овај стандард се не примењује на даљинске цеговоде и њихову опрему, као ни на посебне врсте цеговода.

JUS EN 13480-2      Индустријски метални цеговоди – Део 2: Материјали

**Апстракт:** Овај стандард утврђује захтеве за материјале (укључујући платиране металне материјале) за индустријске цевоводе и ослонце обухваћене стандардом JUS EN 13480-1 израђене од металних материјала. Тренутно је ограничен на челике довољне пластичности. Овај стандард се не примењује на материјале у подручју трајне пластичне деформације. Стандард утврђује захтеве за избор, контролисање, испитивање и означавање металних материјала за израду индустријских цевовода.

## **Б. Из области котловских постројења**

JUS EN 12952-2      Котлови са водогрејним цевима и помоћна опрема – Део 2: Материјали за делове котла под притиском и за помоћну опрему

**Апстракт:** Овај стандард примењује се за материјале за делове под притиском за котлове са водогрејним цевима који су изложени унутрашњем и спољашњем притиску и за њихове саставне спојне делове: плjosнате производе, цеви, одливке и отковке.

JUS EN 12952-3      Котлови са водогрејним цевима и помоћна опрема – Део 3: Пројектовање и прорачун делова под притиском

**Апстракт:** Овим стандардом утврђују се захтеви за пројектовање и прорачун котлова са водогрејним цевима.

JUS EN 12953-3      Коморни котлови – Део 3: Пројектовање и прорачун делова под притиском

**Апстракт:** Овај стандард утврђује захтеве за пројектовање и прорачун делова под притиском коморних котлова.

## **В. Из области опреме под притиском**

JUS EN 12542      Стабилни заварени челични цилиндрични надземни резервоари серијске производње за складиштење течног нафтног гаса (LPG) запремине не веће од 13 m<sup>3</sup> – Пројектовање и производња

**Апстракт:** Овај стандард утврђује захтеве за прорачун и производњу стабилних заварених цилиндричних челичних резервоара серијске производње за складиштење течног нафтног гаса (LPG) изнад земље, запремине не веће од 13 m<sup>3</sup>.

JUS EN 13445-1      Посуде под притиском које нису изложене пламену – Део 1: Опште одредбе

**Апстракт:** Овај део стандарда утврђује термине, дефиниције, симболе и јединице које се користе у стандарду за посуде под притиском које нису изложене пламену. Овај део стандарда даје информације о свим деловима стандарда EN 13445 који се примењује за посуде под притиском које нису изложене пламену, а изложене су највећем дозвољеном притиску који је већи од 0,5 bar, али се могу користити и за посуде које раде на мањим притисцима, укључујући вакуум.

## ГРУПА ЗА ХЕМИЈУ И ХЕМИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

### А. Из области алтернативних горива — биодизел

JUS EN 14103      Деривати масти и уља – Метилестри масних киселина (MEMK) – Одређивање садржаја естра и метил естра линоленске киселине

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода одређивања садржаја естра и метилестра масних киселина који је намењен за употребу као чисто биогориво или као компонента за намешавање уља за ложење и дизел–горива.

JUS EN 14104      Деривати масти и уља – Метилестри масних киселина (MEMK) – Одређивање киселинског броја

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се титриметријска метода одређивања киселинског броја у светло обојеним метилестрима масних киселина (MEMK) општег киселинског броја који се може одредити од 0,10 mg KOH/g до 1,00 mg KOH/g.

JUS EN 14106      Деривати масти и уља – Метилестри масних киселина (MEMK) – Одређивање садржаја слободног глицерола

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода гасне хроматографије за одређивање садржаја слободног глицерола у метилестрима масних киселина (MEMK) у опсегу од 0,005 % до 0,070 %.

JUS EN 14111      Деривати масти и уља – Метилестри масних киселина (MEMK) – Одређивање једног броја

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се титриметријска метода одређивања једног броја у метилестрима масних киселина (MEMK).

JUS EN 14112      Деривати масти и уља – Метилестри масних киселина (MEMK) – Одређивање оксидационе стабилности (испитивање убрзаним старењем)

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода одређивања оксидационе стабилности метилестара масних киселина (MEMK) на 110 °C.

## **Б. Из области течних горива нафтног порекла**

JUS EN ISO 8754      Нафтни производи – Одређивање садржаја сумпора – Спектрометријска метода рендгенске флуоресценције са дисперзијом енергије

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода одређивања садржаја сумпора у нафтним производима, као што су нафте, безоловни моторни бензини, средњи дестилати, резидуална уља за ложење, базна мазива уља и компоненте. Метода је применљива за производе са садржајем сумпора у опсегу од 0,03 % (*m/m*) до 5,00 % (*m/m*).

JUS ISO 2049      Нафтни производи – Одређивање боје (ASTM скала)

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода визуелног одређивања боје различитих нафтних производа, као што су мазива уља, уља за ложење, дизел-горива и нафтни воскови. Метода је ограничена на производе који не садрже вештачке боје.

## **В. Из области мазива и сродних производа**

JUS ISO 9120      Нафтни и сродни производи – Одређивање способности издвајања ваздуха из уља за парне турбине и других уља – Импиугер метода

**Апстракт:** Овим стандардом утврђује се метода процењивања способности нафтних производа типа уља за парне турбине да се одвоје од удуганог ваздуха.

## **ГРУПА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО**

### **А. Из области хидрометрије**

JUS ISO/TR 11332      Мерење протока воде у отвореним токовима – Хидрометрија – Нестабилна речна корита и повремени водотоци

**Апстракт:** Овим техничким извештајем се утврђује мерење водостаја и протока и оснивање и функционисање хидролошке станице на реци која има нестабилно корито и/или повремени ток. Поред општих разматрања о специфичностима река са песковитим дном корита, овај технички извештај утврђује додатне захтеве у односу на методе за мерење које су описане у међународним стандардима наведеним у тачки 2.

## **ГРУПА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКУ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ**

### **А. Из области оптичких проводника, каблова, прибора и система**

JUS IEC 61280-2-1 Основне процедуре за испитивање оптичких теле-  
комуникационих подсистема – Део 2-1: Процедуре за  
испитивање дигиталних система – Мерење осет-  
љивости и преоптерећења пријемника

**Апстракт:** Овим стандардом се утврђује процедура за испитивање  
дигиталних оптичких телекомуникационих система чији је  
циљ мерење минималне и максималне оптичке снаге која  
се захтева и дозвољава на улазном конектору моноодног  
оптичког система. Овим испитивањем се верификује задати  
BER који је дефинисао произвођач завршне опреме.

JUS IEC 61281-1 Оптички телекомуникациони подсистеми – Део 1:  
Општа спецификација

**Апстракт:** Овим стандардом се утврђује општа спецификација за оп-  
тичке телекомуникационе подсистеме. Параметри који су  
овде дефинисани су заједнички за све оптичке подсистеме.  
Додатни параметри биће специфицирани у одговарајућим  
спецификацијама подврсте и/или у појединачним специ-  
фикацијама.

## **ГРУПА ЗА ИНФОРМАЦИОНУ ТЕХНОЛОГИЈУ**

### **А. Из области кодова, шифарских система**

JUS ISO/IEC 15426-1 Информациона технологија – Поступци аутоматске  
идентификације и обухватања података – Специ-  
фикације усаглашености верификатора бар-кода –  
Део 1: Линеарни симболи

**Апстракт:** Овим стандардом се дефинишу методе испитивања и  
критеријуми за најмању прецизност верификатора – уређаја  
за мерење квалитета бар-код симбола. Овај Део 1  
стандарда односи се на верификаторе линеарних бар-код  
симбола.

## **ГРУПА ЗА ЈЕЗИЧКУ РЕДАКЦИЈУ СТАНДАРДА**

### **А. Из области информација и документације**

JUS ISO 2789 Информације и документација – Међународна  
библиотека статистика

**Апстракт:** Утврђује се упутство за вођење статистичких података у библиотечкој заједници ради извештавања на међународном нивоу. Дате су дефиниције и временски период на који се односе подаци по категоријама: библиотеке, документи, коришћење библиотеке, запослено особље.

*Нацрти југословенских стандарда могу се прибавити у Заводу за стандардизацију, Београд, Стевана Бракуса 2. Своје примедбе и предлоге у вези са нацртима можете доставити Заводу за стандардизацију у року од 60 дана од дана објављивања ове информације (закључно са 2006-01-31).*

---

## АНОТАЦИЈЕ ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА

*На основу чланова 9. и 11. Уредбе о начину израде и доношења техничких прописа и вођењу регистра тих прописа ("Сл. лист СРЈ" бр. 4/97), Завод за стандардизацију објављује следеће анотације техничких прописа:*

Министарство за унутрашње економске односе  
11070 Нови Београд  
Булевар Михајла Пупина 2  
Тел. 011/602-356  
Телефакс: 011/142-088  
E-mail: alijah@smpuot.sv.gov.yu  
ljiljam@smpuot.sv.gov.yu

- 1. Назив техничког прописа:** *Правилник о техничким и другим захтевима за термоизолационе материјале*

### **Кратак садржај:**

Под термоизолационим материјалима у смислу овог правилника подразумевају се: влакнасти материјали, тврди пластични материјали са ћелијама, плута, плоче од прошивене трске, плоче од пресоване сламе, дрвобетон, плоче од синтетичких материјала израђене као вишеслојни полиестри, плоче од акрилне смоле, перлитни малтер и друге врсте термоизолационих малтера, PVC-плоче.

Термоизолациони материјали и њихови системи се примењују у грађевинарству у сврху топлотног изоловања грађевинских конструкција зграда и/или њихових елемената: спољних зидова, зидова према негрејаном степеништу, равних и косих кровова, међуспратних конструкција према негрејаном простору, подова на тлу, таваница изнад отворених пролаза.

Овим правилником прописују се технички и други захтеви које морају да испуњавају производи из става 1 овог члана који се стављају у промет на домаћем тржишту.

Овим правилником нису обухваћени: материјали за топлотно изоловање резервоара и цеви, материјали за изоловање расхладних и/или грејних технолошких постројења.

**Период анотације: 15 дана**

Нацрт техничког прописа се може прибавити у Министарству за унутрашње економске односе СЦГ и

Заводу за стандардизацију  
11030 Београд,  
Стевана Бракуса 2,  
Тел: 011–25–47–293  
Телефакс: 011–35–41–257  
E-mail: jus@jus.org.yu

- 2. Назив техничког прописа:** *Правилник о техничким и другим захтевима за опекарске производе од печене глине и кречносиликатне опеке и блокове*

**Кратак садржај:**

Правилником се прописују технички и други захтеви које морају да испуњавају опекарски производи од печене глине и кречносиликатне опеке и блокови који се стављају у промет на домаћем тржишту.

**Период анотације: 15 дана**

**Планирани датум усвајања:** децембар 2005. године.

Нацрт техничког прописа се може прибавити у Министарству за унутрашње економске односе СЦГ и

Заводу за стандардизацију  
11030 Београд,  
Стевана Бракуса 2,  
Тел: 011–25–47–293  
Телефакс: 011–35–41–257  
E-mail: jus@jus.org.yu

- 3. Назив техничког прописа:** *Правилник о техничким и другим захтевима за хидроизолационе материјале*

**Кратак садржај:**

Под хидроизолационим материјалима у смислу овог правилника се подразумевају: непосути битуменом импрегнирани кровни картон, битуменска трака са улошком од сировог кровног картона, битуменизирани стаклени воал, алуминијумска фолија једнострано обложена битуменском масом, битуменска трака са улошком од алуминијумске фолије, битуменска трака са улошком од стакленог воала, битуменизирани кровни картон, битуменска трака са улошком од стаклене тканине, битуменски хидроизолациони материјали са органским растварачем за хладни поступак, хидроизолациони материјали за топли поступак, битуменска трака за варење, битуменска трака са улошком од алуминијумске фолије за парну брану и изједначавање парног притиска и битуменска трака за изједначавање парног притиска.

Овим правилником нису обухваћени: битуменом импрегнирана јутана тканина, битуменска трака са улошком од јутане тканине, хидроизолациони материјали на основи битуменских емулзија за хладни поступак, хидроизолациони материјали од мастика и битуменизирани перфорирани стаклени воал.

Овим правилником прописују се технички и други захтеви које морају да испуњавају производи из става 1 овог члана који се стављају у промет на домаћем тржишту.

**Период анотације: 15 дана**

Нацрт техничког прописа се може прибавити у Министарству за унутрашње економске односе СЦГ и

Заводу за стандардизацију  
11030 Београд,  
Стевана Бракуса 2,  
Тел: 011–25–47–293  
Телефакс: 011–35–41–257  
E-mail: jus@jus.org.yu

**4. Назив техничког прописа:** *Правилник о изградњи и коришћењу постројења и складишта за запаљиве течности*

**Кратак садржај:**

Изградња и коришћење постројења и складишта за запаљиве течности чија је температура запаљивости испод 100 °C врши се на начин одређен Техничким захтевима о изградњи и коришћењу постројења и складишта за запаљиве течности, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

**Период анотације: 10 дана**

Нацрт техничког прописа се може прибавити у Министарству за унутрашње економске односе СЦГ

11070 Нови Београд  
Михаила Пупина бр. 2  
Тел: 011–602–356, 301–44–39, 064/81–20–132  
Телефакс: 011–21–42–088  
E-mail: alijah@mueo.gov.yu

и

Заводу за стандардизацију  
11030 Београд,  
Стевана Бракуса 2,  
Тел: 011–25–47–293  
Телефакс: 011–35–41–257  
E-mail: jus@jus.org.yu

## ОБЈАВЉЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ

| Ознака JUS/год.         | Сл. лист | Бр. страна | Назив                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------|----------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                         |          |            | <b>ГРАНА С<br/>МЕТАЛУРГИЈА И ТЕХНОЛОГИЈА<br/>ПРЕРАДЕ МЕТАЛА</b>                                                                                                                               |
| <b>Главна група С.А</b> |          |            | <b>Основни и општи стандарди за грану металургије и технологије прераде метала; испитивање метала</b>                                                                                         |
| JUS ISO 15730<br>2005   | 47/05    | 13         | Металне и друге неорганске превлаке – Електролитичко полирање као начин полирања и пасивирања нерђајућег челика (С.А5)<br>(Идентичан са ISO 15730:2000)                                       |
|                         |          |            | <b>ГРАНА G<br/>ИНДУСТРИЈА КОЖЕ, ГУМЕ И<br/>ПЛАСТИЧНИХ МАСА</b>                                                                                                                                |
| <b>Главна група G.F</b> |          |            | <b>Производи од гуме и пластичних маса за потребе здравства</b>                                                                                                                               |
| JUS ISO 9949-1<br>2005  | 47/05    | 5          | Помоћна средства за апсорпцију урина – Речник – Део 1: Стање уринарне инконтиненције (G.F1)<br>(Идентичан са ISO 9949-1:1993)                                                                 |
| JUS ISO 9949-2<br>2005  | 47/05    | 5          | Помоћна средства за апсорпцију урина – Речник – Део 2: Производи (G.F1)<br>(Идентичан са ISO 9949-2:1993)                                                                                     |
| JUS ISO 9949-3<br>2005  | 47/05    | 5          | Помоћна средства за апсорпцију урина – Речник – Део 3: Идентификација типова производа (G.F1)<br>(Идентичан са ISO 9949-3:1993)                                                               |
| JUS ISO 11948-1<br>2005 | 47/05    | 13         | Помоћна средства за апсорпцију урина – Део 1: Испитивање целог производа (G.F8)<br>(Идентичан са ISO 11948-1:1996)                                                                            |
| JUS ISO 11948-2<br>2005 | 47/05    | 9          | Помоћна средства за апсорпцију урина – Део 2: Одређивање краткотрајног испуштања течности (цурења) у условима лаке инконтиненције и ниског притиска (G.F8)<br>(Идентичан са ISO 11948-2:1998) |

|                         |       |   |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------|-------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| JUS ISO 17190-4<br>2005 | 47/05 | 9 | Помоћна средства за апсорпцију урина за инконтиненцију – Методе испитивања за карактеризацију апсорбујућих материјала на бази полимера – Део 4: Одређивање садржаја воде на основу губитка масе после загревања (G.F8) (Идентичан са ISO 17190-4:2001) |
|-------------------------|-------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**ГРАНА Н  
ХЕМИЈСКА ИНДУСТРИЈА**

**Главна група Н.С**

**Премазна средства**

|                         |       |    |                                                                                               |
|-------------------------|-------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| JUS EN ISO 1519<br>2005 | 47/05 | 17 | Боје и лакови – Испитивање савијањем (цилиндрични трн) (Н.С8) (Идентичан са EN ISO 1519:2002) |
| JUS EN ISO 1520<br>2005 | 47/05 | 16 | Боје и лакови – Испитивање дубоким извлачењем (Н.С8) (Идентичан са EN ISO 1520:2001)          |
| JUS EN ISO 3248<br>2005 | 47/05 | 9  | Боје и лакови – Одређивање утицаја загревања (Н.С8) (Идентичан са EN ISO 3248:2000)           |
| JUS EN ISO 4624<br>2005 | 47/05 | 20 | Боје и лакови – Испитивање приањања откидањем (Н.С8) (Идентичан са EN ISO 4624:2003)          |

**ГРАНА У  
ГРАЂЕВИНАРСТВО**

**Главна група U.N**

**Грађевински префабриковани елементи и опрема**

|                     |       |    |                                                                                  |
|---------------------|-------|----|----------------------------------------------------------------------------------|
| JUS EN 1443<br>2005 | 47/05 | 24 | Димњаци – Општи захтеви (U.N4) (Идентичан са EN 1443:2003)                       |
| JUS EN 1857<br>2005 | 47/05 | 41 | Димњаци – Компоненте – Бетонске димњачке цеви (U.N4) (Идентичан са EN 1857:2003) |

Завод за стандардизацију издаје информативно гласило JUS информације, које доставља корисницима, по један примерак бесплатно. Молимо вас да ваше сараднике на адекватан начин обавестите о свим активностима које ово гласило објављује, а посебно чланове комисија Завода из ваше организације.

YU ISSN 0353-8524

---

**Завод за стандардизацију**

Београд, Стевана Бракуса 2, пошт. фак бр. 2105

Телефон: 35–41–256

Телефакс: (011) 35–41–257

E-mail: [jus1@jus.org.yu](mailto:jus1@jus.org.yu)

[www.jus.org.yu](http://www.jus.org.yu)

**Стандардотека Завода за стандардизацију**

Стевана Бракуса 2

Телефон: 25–47–293

**Продаја југословенских стандарда**

Телефон: 25–47–496

---